Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ

КРИТЕРІЇ, ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ Слов'янської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №5 Слов'янської міської ради Донецької області

Критерії, правила і процедури оцінювання учнів у закладі освіти визначаються на основі положень відповідних наказів МОН України щодо оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти.

Оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи здійснюється відповідно до наказу МОН України від 13.07.2021 №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» .

Відповідно до пункту 28 Державного стандарту початкової освіти отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

- формувального оцінювання, метою якого відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опановування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудову індивідуальної освітньої траєкторії особистості;
- підсумкового оцінювання, метою якого є

співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом/освітньою програмою.

Оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів НУШ здійснюється відповідно до наказу МОН України від 01.04.2022 №289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти».

Оцінювання навчальних досягнень учнів основної і старшої школи здійснюється за 12-бальною шкалою (відповідно до наказу МОН України від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти» , наказу МОН України від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти») та наказу МОН України від 05.05.2008 № 371 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти».

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної діяльності учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та ін.).

Обов'язковому оцінюванню підлягають навчальні досягнення учнів з предметів інваріантної складової навчального плану закладу.

Компетентнісна освіта зорієнтована на практичні результати, досвід особистої

діяльності, вироблення ставлень, що зумовлює принципові зміни в організації навчання, яке стає спрямованим на розвиток конкретних цінностей і життєво необхідних знань і умінь учнів.

Оцінювання ґрунтується на позитивному принципі, що передусім передбачає врахування рівня досягнень учня.

Метою навчання є сформовані компетентності.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

До ключових компетентностей належать:

вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі

проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
громадянські та соціальні компетентності, пов’язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов’язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та

ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Основними функціями оцінювання навчальних досягнень учнів є:
контролююча – визначає рівень досягнень кожного учня, готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу вчителеві відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;
навчальна – сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню умінь та навичок;
діагностико-коригувальна – з'ясовує причини труднощів, які виникають в учня в процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;
стимулювально-мотиваційна – формує позитивні мотиви навчання;
виховна – сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

При оцінюванні навчальних досягнень учнів враховуються:
характеристики відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
сформованість предметних умінь і навичок;
рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати,

абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
самостійність оцінних суджень.
Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою і доповнюють одна одну:
повнота знань – кількість знань, визначених навчальною програмою;
глибина знань – усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань;
гнучкість знань – уміння учнів застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; уміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих;
системність знань – усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших;
міцність знань – тривалість збереження їх в пам'яті, відтворення їх в необхідних ситуаціях.
Видами оцінювання навчальних досягнень учнів є формувальне, поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація.
Формувальне оцінювання передбачає відстеження особистісного розвитку учнів та хід набуття ними навчального досвіду і компетентностей. Формувальне оцінювання є інтерактивним оцінюванням прогресу учнів, що дає змогу вчителю відповідним чином адаптувати освітній процес. Використання формувального оцінювання дозволяє відстежувати особистісний поступ дитини, хід опановування нею навчального матеріалу та вибудовувати індивідуальну освітню траєкторію особистості.
Поточне оцінювання – це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня в оволодінні змістом предмета, уміннями та навичками відповідно до вимог навчальних програм.
Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень учнів є знання, вміння та навички, самостійність оцінних суджень, досвід

творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі вивчення теми. Його основними завдання є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок.

Формами поточного оцінювання є індивідуальне, групове та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо. В умовах упровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів.

Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи вчителя на уроці.

Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує:

усунення безсистемності в оцінюванні;

підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;

індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;

систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;

концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета.

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних робіт) та навчальної активності школярів. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається.

Перед початком вивчення чергової теми всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю її вивчення (кількість занять); кількістю й

тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

Семестрове оцінювання здійснюється за результатами тематичного оцінювання. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за І та ІІ семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року; важливість тем, які вивчались у І та ІІ семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо.

Наголошуємо, що відповідно до чинних нормативних актів і семестрова і річна оцінки можуть підлягати коригуванню.

Учень має право на коригування (підвищення) семестрової оцінки відповідно до пункту 3.2 Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 №496 та річної оцінки відповідно до пунктів 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 №762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08.05.2019 № 621), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369, річне оцінювання може коригуватись.

При складанні критеріїв керуємося Наказом Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 №1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти». {Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти

і науки № 1009 від 19.08.2016 і № 1146 від 16.09.2020}

Критерії оцінювання з різних предметів:

Освітня галузь мовно-літературна:

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з української мови та літератури

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з англійської мови

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з зарубіжної літератури

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з мов національних меншин та інтегрованого курсу «Література»

Освітня галузь громадянська та історична:

Критерії

Критерії оцінювання знань з історії

Критерії оцінювання знань учнів з правознавства

Критерії оцінювання знань учнів з громадянської освіти

Освітня галузь мистецька:

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з дисциплін художньо-естетичного циклу (образотворче мистецтво, мистецтво)

Критерії оцінювання навчальних досягнень з музичного мистецтва

Освітня галузь математична:

Критерії оцінювання навчальних досягнень з математики

Критерії оцінювання навчальних досягнень з фізики

Освітня галузь природнича:

Критерії пізнаємо природу

Критерії оцінювання знань з хімії

Критерії оцінювання знань з географії

Критерії оцінювання знань з природознавства

Критерії оцінювання знань з біології

Освітня галузь інформатична:

Критерії оцінювання знань учнів з інформатики

Освітня галузь технологічна:

Критерії з технологій

Критерії оцінювання знань з трудового навчання

Освітня галузь соціальна і здоров’язбережувальна:

Критерії здоров’я, безпека і добробут
Критерії оцінювання знань учнів з основ здоров’я
Освітня галузь фізкультурна:
Критерії оцінювання знань учнів з фізичної культури
Оцінювання знань учнів початкової школи відбувається згідно наказу МОН:
від 13.07.2021 №813 ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ МЕТОДИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ 1-4 КЛАСІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
від 01.04.2022р. № 289 ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ МЕТОДИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ 5-6 КЛАСІВ, ЯКІ ЗДОБУВАЮТЬ ОСВІТУ ВІДПОВІДНО ДО НОВОГО ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів 5-11 класів

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та ін.).

Наказ МОН від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі базової середньої освіти»
https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1222729-13/stru

Н А К А З МОН від 05.05.2008 N 371 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти
https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0371290-08#Text
Оцінювання навчальних досягнень учнів старшої школи здійснюється за 12-бальною системою(шкалою), відповідно до наказу МОН України від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти».
Критерії навчальних досягнень учнів з української мови
Критерії навчальних досягнень учнів з літератури
Критерії навчальних досягнень учнів з іноземної мови
Критерії навчальних досягнень учнів з математики
Критерії навчальних досягнень учнів з інформатики
Критерії навчальних досягнень учнів з біології
Критерії навчальних досягнень учнів з географії
Критерії навчальних досягнень учнів з природознавства
Критерії навчальних досягнень учнів з хімії
Критерії навчальних досягнень учнів з фізики та астрономії
Критерії навчальних досягнень учнів з правознавства
Критерії навчальних досягнень учнів з історії
Критерії навчальних досягнень учнів з економіки
Критерії навчальних досягнень учнів з трудового навчання
Критерії навчальних досягнень учнів з основ здоров'я
Критерії навчальних досягнень учнів з фізичної культури